

Kako približati knjigo in branje mladim bralcem – s primeri dobre prakse

How to Introduce Books and Reading to Young Readers – with Examples of Good Practice

Andreja Jaklič

UDK 028.5:373.2:373.3

Ključne besede:

motivacija za branje, vrtec, osnovna šola, pomen branja, branje v otroštvu

Izvleček

V prispevku je poudarjen pomen stika s knjigo že od najzgodnejšega otroštva dalje in kako branje pomembno vpliva na otrokov razvoj. Pri tem ključno vlogo igrajo otrokovi pomembni odrasli – starši, vzgojitelji in učitelji, ki otroka postopoma popeljejo v svet pisane besede. Dotaknemo se razmišljanja, kaj naj bo naš glavni cilj motiviranja otroka za branje. Je morda naš glavni cilj navdušiti otroka za knjigo ali predvsem doseči, da bo s svojimi bralnimi zmoglostmi sposoben kritično brati različna besedila? Nanizanih je tudi nekaj primerov dobre prakse, kako se lahko v vrtcu in šoli lotimo motiviranja otrok in njihovih staršev za branje, ter ideje nagrad za najaktivnejše bralce.

Abstract

This paper highlights the importance of a child's exposure to books from an early age and the impact that reading has on a child's development. A key role in this process has been attributed to the adults who play an important role in the early years of a child's life – parents, nursery staff and teachers. They gradually introduce the child to the world of the written word. We have been thinking about what our main goal should be when motivating a child to read. Is our main aim to get a child excited about a book or, more importantly, to ensure that their reading skills enable them to read a variety of texts critically? Examples of good practice have also been presented, showing how to encourage children and their parents to read in nurseries and schools. Ideas on how to reward the most active readers in school have also been presented.

Keywords:

reading motivation, nursery, primary school, importance of reading, reading in childhood

KLJUČNA VLOGA ODRASLEGA

Prispevek začnjam z mislijo Paula Kroppa, ki v enem od svojih del pravi, da je ena najčudovitejših strani starševstva sodelovanje pri procesu, s pomočjo katerega otrok postane bralec. Ko dojenček drži knjigo in začne brbljati, kakor da bi bral, preizkuša govor in idejo o knjigi. Ko razume prvih nekaj besed v svoji najljubši knjigi, skuša obvladati pisano besedo in celoten svet jezika. Pozneje, ko bere zanesljiveje in hitreje, je njegova knjižna polica ogledalo njegovih raziskovanj sveta zunaj doma (Kropp, 2000).

Vsak otrok je željan novih izkušenj. Izkušnje pridobiva sam, ključno podporo pa pri tem igra njegov pomembni odrasli – roditelj, vzgojitelj, učitelj. Še posebej pri razvijanju branja otrok potrebuje odraslega, ki ga postopoma in skrbno popelje v svet pisane besede. Montserrat Sarto ga poimenuje kot posrednika, ki ga otrok potrebuje, da mu bo branje privzogojil, ki bo most med njim in knjigo, ki mu bo pokazal pomen branja in ga spremljal do konca procesa vzgoje v bralca (Sarto, 2015). Pri tem dodaja, da če želimo branje umestiti na pravo mesto, imajo poleg pedagoških delavcev pomembno vlogo vse od njegovega rojstva njegovi starši (po: Sarto, 2015). Razvijanje sposobnosti branja je za razvoj njegovih miselnih procesov ključnega pomena.

Mediji, sodobni hitri razvoj tehnologij in dostopnost informacij od bralca danes zahteva ne le kritično presojanje prebranega, pač pa tudi hitro povezovanje informacij med seboj. A ta misel ni tako nova, kajti že v času, ko je bil svet še brez pametnih telefonov in svetovni splet še na začetku svojega razvoja, je zdravnica Margareta Dolinšek - Bubnič že nakazala na pomembnost kritičnega presojanja prebranega, ko pravi, da so potrebe po branju v različnih medijih vedno bolj kompleksne, v ospredje stopa zahteva po fleksibilnem branju, razumevanju prebranega in povezovanju različnih vsebin. Žal pa vedno več ljudi ustrezno ne obvlada niti same tehnike branja (Dolinšek - Bubnič, 1999). Toda ali na področju vzgoje in izobraževanja delamo dovolj v smeri razvijanja zdrave kritičnosti do prebranega, motivacije za branje in poudarjanja pomembnosti branja?

Kje in kdaj začeti oziroma s čim nadaljevati? Ali namenimo dovolj časa ozaveščanju staršev o pomenu branja svojim otrokom? Menim, da je v tej smeri narejenega veliko z različnimi delavnicami, predavanji, na voljo je raznolik izbor literature o vzgoji in branju, organizirani so bralni klubi in podobne aktivnosti. Toda ali lahko naredimo še več v smeri, da bo več mladih, pa tudi starejših, ne le dobrih bralcev, pač pa za branje notranje motiviranih? Ana Gradišar pravi, da se bralec, ki je za branje notranje motiviran, »izgubi v branju«, uporablja dobre strategije razumevanja, je radoveden, si postavlja cilje, regulira trud glede na postavljene cilje, nagrada mu je novo znanje in užitek (Gradišar, 2000).

Morda pa se vendarle preveč oklepamo misli, da je pri motiviranju za branje ključno, da otroke za branje navdušimo do te mere, da bodo na koncu »požirali« knjige. O tem zanimivo razmišlja Montserrat Sarto, ki pravi, da bodo otroci morda navdušeni bralci ali pa sploh ne, a v vsakem primeru bodo sposobni brati različna besedila. Ne smemo se ujeti v past, misleč, da nam ne bo uspelo otroka vzgojiti v navdušenega bralca. Navdušenje nad branjem je drugotnega pomena, kakor je drugotnega pomena, ali bo otrok, ki se nauči plavati, postal potapljač. Pomembno je, da zna plavati, in to je njegova življenjska popotnica. Enako je z bralsko zmožnostjo, le da je ta morda še pomembnejša, ker branje razvija vse možganske funkcije, zaradi česar mu pripisujemo posebno veljavo (Sarto, 2015). Po njenem mnenju torej navdušen bralec ne sme biti naš glavni cilj, ko razmišljamo o tem, kako otroke motivirati za branje.

PREDŠOLSKO OBDOBJE

Branje največkrat povezujemo s šolo in učilnico. Drži, da se tehnika branja začne načrtno uvajati v prvem razredu osnovne šole, toda branje kot tako poteka oz. bi moralo potekati že mnogo prej. Kot pedagoginja in knjižničarka ugotavljam, kako pomembno je, da starši otroku berejo od ranega otroštva dalje. Branje vpliva na otrokovo besedišče, čustveni razvoj, na sposobnost slušnega in vidnega zaznavanja ter hkrati ustvarja stik in posebno bližino

Mediji, sodobni hitri razvoj tehnologij in dostopnost informacij od bralca danes zahteva ne le kritično presojanje prebranega, pač pa tudi hitro povezovanje informacij med seboj.

Otroci bodo morda navdušeni bralci ali pa sploh ne, a v vsakem primeru bodo sposobni brati različna besedila. Navdušenje nad branjem je drugotnega pomena.

Odnos do branja se začne pomembno oblikovati že v predšolskem obdobju doma, ne samo kot odnos do branja, marveč kot širši in splošnejši odnos do vsega fantazijskega.

otroka s starši. Ne le to, Margareta Dolinšek - Bubnič meni, da je za razvoj otrokovih bralnih sposobnosti, katerih posledica je uspešnost v poznejšem šolskem obdobju, predšolsko obdobje celo odločilno (Dolinšek - Bubnič, 1999). Pri tem dodajam, da je pomembno, da sta v branje vključena oba starša.

Tudi Meta Grosman in psihologinja Sonja Pečjak dajeta ključno težo pomembnosti branja v zgodnjem otroštvu. Pečjakova navaja, da raziskave kažejo, da so različne sposobnosti, znanja in spretnosti, pridobljene v predšolskem obdobju, v tesni povezavi z bralnim uspehom v prvem razredu (Pečjak, 1999). Meta Grosman pa gre še korak dlje, ko pravi, da se odnos do branja začne pomembno oblikovati že v predšolskem obdobju doma, ne samo kot odnos do branja, marveč kot širši in splošnejši odnos do vsega fantazijskega (Grosman, 2000).

Knjižničarji, vzgojitelji in učitelji, ki svoje pedagoško poslanstvo opravljajo z vso skrbnostjo, so v načinih, kako knjigo približati mladim bralcem, vedno znova zelo inovativni. V nadaljevanju bom predstavila tri načine, kako smo se tega lotili v vrtcu Sončnica pri Osnovni šoli Veliki Gaber.

KNJIŽNI KOTIČEK ZA OTROKE IN STARŠE V VRTCU IN KNJIŽNI NAHRBTNIK

Namen obeh aktivnosti je približati knjigo in branje že najmlajši starostni skupini otrok in njihovim staršem. Zaradi protikoronskih ukrepov obe aktivnosti trenutno izvajamo prilagojeno. Ciljna skupina so otroci v starosti od drugega do četrtega leta. Knjige si lahko izposodijo tudi starejši otroci.

V garderobi vrtca je na voljo izbor knjig, ki jih pripravi knjižničarka ali vzgojiteljica vrtca. Ko starši pridejo po otroka v vrtec, si lahko knjige iz knjižnega kotička izposodijo za domov, naslov knjige, evidenčno številko, datum izposoje in vračila pa sami zabeležijo v priloženo tabelo. Pri tem je pomembno zaupanje med vrtcem in starši, da izposojeno knjigo zabeležijo in pravočasno vrnejo nepoškodovano. Strokovna delavka knjige zamenja približno vsaka dva meseca. Trenutno smo zaradi ukrepov v času

pandemije to aktivnost primorani začasno držati v mirovanju, jo pa bomo ponovno aktivirali takoj, ko bodo razmere dopuščale.

Najmlajše tri skupine imajo tudi knjižni nahrbtnik, v katerem sta dve slikanici/kartonki, primerni otrokovi starosti, lutka/maskota skupine ter ena knjiga o vzgoji za starše. Nahrbtnik si otroci tedensko izmenjajo, menjavo koordinira vzgojiteljica posamezne skupine. Zaradi protikoronskih ukrepov smo aktivnost prilagodili tako, da trenutno v nahrbtniku ni lutke.

SAMOSTOJNA IZPOSOJA KNJIG V ŠOLSKI KNJIŽNICI S STRANI VRTČEVSKIH OTROK

Namen aktivnosti je navajanje na knjižnični red in samostojno uporabo šolske knjižnice že v predšolskem obdobju, spodbujanje samostojnosti predšolskih otrok v procesu izposoje knjižničnega gradiva, spodbujanje samostojne izbire knjižnega gradiva in spodbujanje domačega branja s starši. Ciljna skupina so starejši otroci vrtca (starost od štiri do šest let).

Vrtec nima sistemiziranega delovnega mesta knjižničarja, ima pa privilegij, da so igralnice vrtca v isti stavbi kot šola, zato je vrtec s šolsko knjižnico močno povezan. V kraju je dislocirana enota splošne knjižnice Trebnje odprta le enkrat tedensko. Obisk knjižnice je tako za marsikaterega roditelja precej otežen oz. zahteva dodatno angažiranost, da z otrokom obiše knjižnico v sosednjem kraju.

Projekt v posameznem šolskem letu traja od oktobra do konca maja. Začetek sega v čas kulturnega praznika februarja 2009. Na začetku so v knjižnico samostojno prihajali le najstarejši otroci vrtca. Tri leta kasneje so se pridružili še nekateri štiriletni in petletni otroci iz mlajše skupine, ker so tako želeli starši. Zanjih nekaj let pa so v projekt vključeni vsi otroci starosti od štiri do šest let oz. zadnji dve leti otrokovega bivanja v vrtcu.

Bralno sezono vsako šolsko leto začnejo tako, da skupina vrtca pride v knjižnico na praviljično urico. Prostora so navajeni, ker v knjižnico prihajajo s skupino na praviljične urice že od vstopa v vrtec. Po pogovoru in aktivnostih otroci slovesno dobijo knjižnične izkaznice, ki

S projektom samostojne izposoje se predšolski otroci ne le srečajo s knjižnico, pač pa imajo tudi možnost samostojne izbire in izposoje. Otrok, ki sam prinese slikanico iz knjižnice, tako laže povleče očeta/mamo, da mu jo ta tudi prebere, četudi branje v njihovi družini ni vsakodnevna navada.

jih obdržijo tudi kasneje, ko prestopijo šolski prag. Če imajo izkaznice že od preteklega leta, le osvežimo način izposoje. Ta dan si lahko izposodijo prvo slikanico po svoji želji.

Tekom šolskega leta vsak petek oz. drug dogovorjen dan (pomembno je, da je dogovorjeni dan celotno obdobje isti) po zajtrku knjižničarka pride po otroke v vrtec in jih odpelje v šolsko knjižnico. Če je otrok več, knjižničarka odpelje do deset otrok naenkrat, ker je tako lahko v knjižnici laže zagotovljen bolj individualen pristop strokovne delavke pri izbiri knjig in izposoji. V knjižnico gredo načeloma tisti otroci, ki so s seboj prinesli knjigo, izposojeno v enem od preteklih tednov. Knjigo vrnejo in si izberejo drugo. Skupaj s knjižničarko odidejo nazaj v igralnico. Po statističnih meritvah vsak vključen otrok od oktobra do maja z namenom izposoje obišče šolsko knjižnico v povprečju 13,3-krat, najaktivnejši otroci pa skoraj vsak teden. Izvedbo dejavnosti smo leta 2018 tudi posneli, posnetek je na voljo za ogled na <https://www.youtube.com/watch?v=ajcJzzueHeg>.

S projektom samostojne izposoje se predšolski otroci ne le srečajo s knjižnico, pač pa imajo tudi možnost samostojne izbire in izposoje. Otrok, ki sam prinese slikanico iz knjižnice, tako laže povleče očeta/mamo, da mu jo ta tudi prebere, četudi branje v njihovi družini ni vsakodnevna navada. Prehod v šolo in šolsko knjižnico je močno olajšan, ker že poznajo prostor ter sistem izposoje. Tiste otroke, ki v (našem) vrtcu niso bili, pa sošolci v prvem razredu zelo hitro vpeljejo kar sami – pridejo z njimi v knjižnico, jim pokažejo police in razložijo način izposoje.

ZAKLJUČEK BRALNE ZNAČKE V GOZDU ZA PREDŠOLSKO OTROKE

Zaključek bralne značke je pomembna spodbuda in nagrada za uspešno zaključeno predšolsko bralno značko. Ciljna skupina so otroci vrtca v starosti od štiri do šest let. Po navadi zaključek poteka v vrtcu ali knjižnici, kjer knjižničarka pripravi igrice ali prebere zgodbo. S ciljem, da otroci čim več časa preživijo zunaj v naravi, pa smo v Vrtcu Sončnica pri

OŠ Veliki Gaber tudi zaključek bralne značke predstavili ven.

Otroci dejavnost začnejo pred vrtcem, kjer se začne njihovo bralno potovanje. Na poti iščejo postaje z nalogami, ki jih predhodno pripravi knjižničarka. Ko odkrijejo postajo, jih tam čaka slikanica ter vprašanje, ki se nanaša nanjo. Vprašanje zanje ni pretežko, ker je slikanica na širšem seznamu za bralno značko ali so jo brali v vrtcu. Da zaščitimo knjigo in list z nalogo pred vlago in blatnim listjem, gradivo pripravimo v vrečki, ki ne premoči. Ko otroci pravilno odgovorijo na vprašanje, lahko odkrijejo namig, kje se skriva naslednja postaja z nalogo. Da je doživetje bolj skrivnostno, list z nalogo in namigom pripravimo tako, da je na zgornjem delu vprašanje, na spodnjem delu pa nov namig, ki ga prekrijemo z listom in zapečatimo z nalepko (glej Prilogo 1). Ker posamezno postajo vodi vzgojiteljica, ni bojazni, da bi namige odkrivali, preden odgovorijo na vprašanje. Pot jih tako prek knjižnih ugank pelje v gozd in skozenj, kjer jih na zadnji postaji pričaka knjižničarka. Vreme ni ovira, dejavnost se da brez težav izpeljati tudi v rahlem dežju in po blatnih lužah. Dobro se obnese, če je vsebina prebrane slikanice na cilju povezana z gozdom in knjigo (npr. Knjigotap avtorice Helen Docherty).

Slika 1: Zaključek bralne značke v gozdu

ŠOLSKO OBDOBJE

Prehod v šolo v družino prinese nov ritem. Obiskovanje šole je obvezno, otrok ima z njo več obveznosti in tudi skrbi. Ključno je, da družina ne prekine s skupnim branjem in druženjem ob knjigi z miselnostjo, da je otrok zdaj

za to že prevelik. Prav je, da z branjem pravljic ali pripovedovanjem zgodb starši vztrajajo toliko časa, kot otrok želi.

Kot knjižničarka opažam upad zanimanja za knjigo in branje po prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju. Morda je razlog ta, da se obveznosti otroka v višjih razredih povečajo. Menim, da za opustitev branja to ne bi smelo in ne sme biti opravičilo. Opažam tudi, da je za otroke prehod med slikanico in knjigo manjšega formata z več besedila pogosto težak oz. da motivacija za branje in knjigo zaradi večje količine besedila pade. Morda predolgo vztrajamo pri slikanicah in s tem zamudimo čas, ko je otrok za knjigo z več besedila še motiviran. Seveda za tovrstno samostojno branje še ni pripravljen, vendar je takrat pravi čas za večerno branje v nadaljevanjih ali da izmenjuje po odstavkih glasno bereta otrok in mama/oče.

Tako kot v vrtcu tudi v šoli obstaja ogromno dobrih praks, ki jih izvajajo strokovni delavci, da obdržijo učence v stiku s knjigo ali nagradijo aktivne bralce. Na tem mestu bom predstavila tri izmed teh, ki potekajo na Osnovni šoli Veliki Gaber.

NAGRADA ZA ZLATE ZNAČKARJE ZA VSA LETA BRANJA ZA BRALNO ZNAČKO

Meta Grosman meni, da pri bralni znački pričakovanje prostega pogovora z mentorjem ali priprava za pripovedovanje vsebine besedila učenca ne obremenjujeta, saj pričakuje prijetne, zanimive in neobvezujoče oblike pogovora, zato tudi ne preusmerjata njegovega branja k vnaprej določenim delom ali sestavinam besedila, ki bi bili predmet šolskih vprašanj (Grosman, 2006). Zraven dodaja, da je branje za bralno značko za tisoče mladih in ne več tako mladih Slovenk in Slovencev tisto bralno doživetje iz šolskih let, na katerega se velikokrat in z veseljem spomnijo (Grosman, 2006). Se strinjam z njo.

Namen aktivnosti je dodatna nagrada za vestno branje vseh devet let osnovnošolskega izobraževanja. Ciljna skupina so zlati bralci (devetošolci). Učenci, ki so vseh devet let brali za bralno značko, po navadi prejmejo knjigo, ki

jo podari Društvo Bralna značka, in priznanje. Predloga priznanja je resda lahko pripravljena vnaprej, na Osnovni šoli Veliki Gaber pa smo se odločili, da pripravimo priznanje za vsakega zlatega bralca posebej. Na njem je učenčeva fotografija in skupna fotografija vseh zlatih bralcev posamezne generacije.

Za fotografitiranje si s knjižničarko najdejo eno uro časa v sončnem dopoldnevu meseca maja, aktivnost poteka zunaj. Učenci se s svojo najljubšo knjigo fotografitirajo, kjer koli in kakor koli želijo. Najlepša fotografija vsakega posameznika in skupinska fotografija krasita njegovo priznanje. Priznanja zlahka uredimo kar v Microsoft Wordu, lahko pa uporabimo aplikacijo za oblikovanje diplom. Ena izmed teh je aplikacija Canva, ki jo lahko z registracijo in dokazilom o zaposlitvi v vzgoji in izobraževanju (npr. potrdilo o zaposlitvi) strokovni delavci šole in vrtca uporabljajo brezplačno v polnem obsegu.

Slika 2: Primer priznanja za zlate bralce

OBISK KNJIŽNEGA SEJMA Z OSNOVNO ŠOLO ŠENTRUPERT

Zanimiva je misel Montserrat Sarto, ki pravi, da otroke učimo brati, a jih ne vzgajamo v bralce (Sarto, 2015).

Namen programa je približati knjigo in knjižni sejem otrokom ter druženje učencev s podobnimi interesi iz različnih šol. Ciljna skupina so učenci od 6. do 9. razreda OŠ Veliki Gaber in OŠ Šentrupert. Obisk knjižnega sejma je za učence edinstven dogodek in način, kako pri mladih bralcih, ki stopajo proti odraslosti, ohraniti bližino knjige. Organizacijo obiska sejma izvaja veliko šol. Tudi na OŠ Veliki Gaber je tako. Sejem je nagrada in velika motiva-

cija za tiste učence, ki so aktivni na knjižničnem in knjižnem področju (pomagajo v knjižnici – izposojajo knjige drugim učencem, pospravljajo knjižnico, radi berejo, predlagajo nakupe novosti itd.). V času knjižnega sejma si za obisk rezerviramo petkovo popoldne. Učence spremljata knjižničarki. Na knjižni sejem načrtno odidemo udeleženci obeh šol skupaj z istim avtobusom, da imajo učenci različnih šol možnost medsebojnega spoznavanja, druženja in izmenjavanja idej za branje. Otroci si na sejemu prosto izbirajo dejavnosti, ogleda in morebitne nakupe. Zaradi protikoronskih ukrepov trenutno tudi tega programa žal ne moremo izvesti, ga pa bomo zagotovo takoj, ko bo knjižni sejem ponovno zaživel v klasični obliki.

Knjige naj bodo doma na dosegu otrokove roke. V knjižnici prav tako in otrokom je treba dati pravico izbire in odločitve, ali jim je knjiga všeč ali ne.

KNJIŽNA TORBICA

Začetek bralne kulture se začne v družinskem krogu, ko je vez med otrokom in starši še zelo močna in so le-ti otroku vzor. Naslednji, ki ima lahko močan vpliv na otroka v njegovem zanimanju do branja in knjige, je njegov vzgojitelj, učitelj in ne nazadnje knjižničar (Ileršič - Kovšca, 2000). Namen projekta je približati knjigo in družinsko branje družinam. Ciljna skupina so učenci od prvega do tretjega razreda.

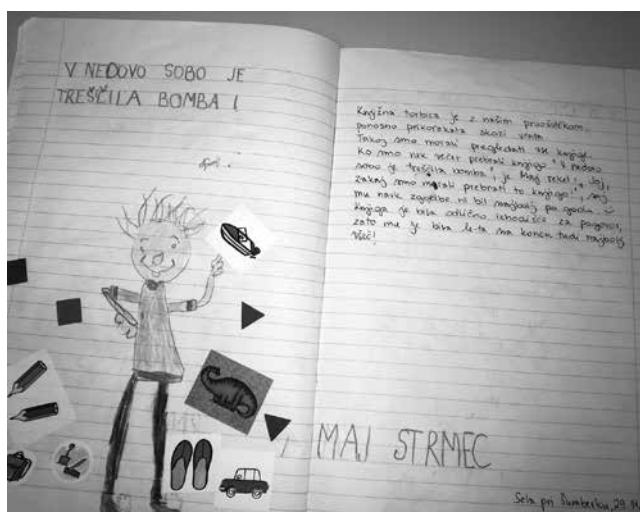
Torbice, v katere zložimo pripravljene knjige, podarijo založbe ali podjetja. Na začetku šolskega leta knjižničarka za vsak razred pripravi

knjižne torbice. Napolni jih s knjigami, primernimi njihovi starosti. Vključeni so leposlovje in poučne knjige za otroke. Včasih zraven doda tudi strokovno knjigo za starše. V priloženi zvezek otroci napišejo in narišejo (v prvem razredu le narišejo) kaj lepega o najljubši knjigi iz torbice ali komentar o torbici. Torbica vsak teden zamenja lastnika, o prebranem pa se pogovorijo v razredu. Pogovor v razredu in menjava »lastnika« torbice koordinirajo razredničarke. Upoštevajoč otroke iz istih družin ter nove knjižne izdaje, je torbica vsako leto drugačna in posodobljena. Kot zanimivost: v torbici prvošolčkov se po navadi znajde tudi slikanica, ki jo je napisala njihova učiteljica.

SKLEP

Branje spodbuja miselne procese in možganske povezave, razvija jezikovne in intelektualne sposobnosti otroka. Ključno vlogo pri tem igrajo starši in šola. Vsi otroci ne berejo radi, kajti branje vendarle pomeni tudi napor, zahteva koncentracijo in pri zgodbah, ki jih beremo dlje časa, tudi spomin. V prispevku smo nanašali nekaj idej, kako lahko spodbudimo otroke in njihove starše, da knjiga pride v vsak dom.

Vsi otroci imajo radi knjige, če le pridejo dovolj zgodaj do njih in je izbira velika (Milavec, 2000). Knjige naj bodo doma na dosegu otrokove roke. V knjižnici prav tako in otrokom je treba dati pravico izbire in odločitve, ali jim je knjiga všeč ali ne.

Slika 3: Knjižna torbica

Slika 4: Knjižna torbica

V vrtcih predstavlja dolgoletno težavo dejstvo, da ne glede na število oddelkov ni sistemati-ziranega delovnega mesta knjižničarja in ni knjižnice. V vrtcih pri osnovni šoli se šolska knjižnica in knjižničar vrtcu priključi z dobro voljo, samoiniciativnostjo in željo po sodelovanju z vrtcem ali na pobudo strokovnih delavcev vrtca, predvsem pa z občutkom, da je tako

prav. Pri tem je pomembna tudi vloga vodstva, ki podpira, da del knjižničarja »odškrtno« tudi vrtec. Tovrstne rešitve so sicer možne, a dolgoročno ne bodo zadostovale. Treba bi bilo poseči v sistemizacijo delovnih mest in ustrezno opredeliti tudi delovno mesto knjižničarja in vlogo knjižnice v vsakem vrtcu. ●

Viri

- Dolinšek - Bubnič, M. (1999). *Beri mi in se pogovarjaj z mano*. Ljubljana: Epta, 1999.
- Gradišar, A. (2000). Kaj mislijo učenci o branju in kako berejo: vloga motivacije pri bralnem poučevanju. V: M. Ivšek (ur.), *Bralna sposobnost ima neomejene možnosti razvoja; zbornik Bralnega društva Slovenije* (str. 98–114). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Grosman, M. (2000): Od spontanega do nadgrajenega in reflektiranega znanja. V: M. Ivšek (ur.), *Bralna sposobnost ima neomejene možnosti razvoja; zbornik Bralnega društva Slovenije* (str. 11–33). Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Grosman, M. (2006). *Razsežnosti branja: za boljšo bralno pismenost*. Ljubljana: Karantanija.
- Ileršič - Kovšca, S. (2000). Kaj pomeni branje učencem na predmetni stopnji? V: M. Ivšek (ur.), *Bralna sposobnost ima neomejene možnosti razvoja; zbornik Bralnega društva Slovenije* (str. 242–255). Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Kropp, P. (2000). *Vzgajanje bralca: naj vaš otrok postane bralec za vse življenje*. Tržič: Učila.
- Milavec, V. (2000). Pot do prvih črk do klasikov je lahko tudi zabavna. V: M. Ivšek (ur.), *Bralna sposobnost ima neomejene možnosti razvoja; zbornik Bralnega društva Slovenije* (str. 266–272). Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Pečjak, S. (1999). *Osnove psihologije branja: spiralni model kot oblika razvijanja bralnih sposobnosti učencev*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Sarto, M. (2015). *Strategije motiviranja za branje*. Medvode: Malinc.

ANDREJA JAKLIČ, univ. dipl. pedagoginja, zaposlena na Osnovni šoli Veliki Gaber
Naslov: Osnovna šola Veliki Gaber, Veliki Gaber 41, 8213 Veliki Gaber
E-naslov: andreja.jaklic@os-velikigaber.si

PRILOGA 1

DRAGI OTROCI!

Veseli me, da imate tako radi knjige. Upam, da vam starši doma veliko berejo. Še malo in boste znali brati tudi sami. Letos ste pridno obiskovali knjižnico, vsi ste tudi končali bralno značko. BRAVO! (Lahko si kar sedaj zaploskate. ☺) Za nagrado vas čaka presenečenje. Ampak pot do njega bo malo posebna. Presenečenje boste namreč morali najti. Sledili boste namigom in nalogam. Do konca morate zbrati **5 ŠTAMPILJK**.

Prvi namig vas čaka na priloženem listku. **Odprite ga takrat, ko boste pripravljeni na iskanje.**

SREČNO!

Se vidimo!

Knjižničarka Andreja

PROSTOR ZA VAŠE ŠTAMPILJKE:

1	2	3	4	5

Namig za postajo 1:

Oblecite in obujte se za ven.

Točno ob 10.00 ulovite Zajčke na postaji 1.

KJE?

Tam, kjer ima parkirno mesto oseba, katere naloga je skrb, da delo na šoli teče gladko.

Namig za postajo 2:

Letos so bili naši šolarji še posebej pridni. Zraven vrtčevskega igrišča nastaja nekaj novega. Čisto pravi vrt! Učenci so zasadili drevje, zelenjavo in grmovnice.

Postaja 2 vas čaka pri grmu, ki rodi okusne sadeže (največkrat so temno modri, nekatere sorte pa so tudi rdeče), iz katerih delamo marmelado in sok.

1

Bravo! Našli ste ravnateljstvo parkirno mesto. Prisluzili ste si **PRVO ŠTAMPILJKO** in lahko nadaljujete pot. Ampak kam?

Preden vam povem naslednji namig, naj vsak naredi **5 poskokov in 4 počepe**.
TRI, ŠTIRI, ZDAJ!!!

Hm ... Nekateri vaje niso izpolnili v celoti, zato vsi ponovite **5 poskokov in 4 počepe**. ☺
Ko končate, pogledajte namig za postajo 2. ☺

2

Bravo!
Našli ste RIBEZ.
Vaša je **DRUGA ŠTAMPILJKA**.

Da lahko odprete namig za postajo 3, morate odgovoriti na naslednje vprašanje iz slikanice A. Steffensmeier: Liska na preži.

Kaj je krava Liska najraje počela?

Ste uspeli? Odlično! Čas je za naslednji namig.

Namig za postajo 3:

Pojdite do ceste. Pazite, promet! Ustavite se pred njo!
Poiščite znak za stransko cesto (v križišču s prednostno cesto). Kakšen je že? Pri znaku vas čaka postaja z nalogo.

3

Bravo!

Še **TRETJA ŠTAMPILJKA** je vaša.

Da lahko odprete namig za postajo 4, morate uganiti:

3 uganke o živalih iz slikanice A. Štefan: Sto ugank.

Uganke izbere vaša vzgojiteljica.

Uspeli? Potem je čas za namig za postajo 4.

Namig za postajo 5:

Hodite tiho naprej po gozdni poti. Poslušajte ptičje petje in opazujte naravo. Postaja 5 se skriva med majhnimi grmički na vaši desni strani. Na teh grmičkih bodo kmalu dozorele slastne majhne modre kroglice. In poleg njih še rdeče.
Kaj je to?

5

Bravo!

Borovnice in gozdne jagode!

Vaša je še zadnja, **PETA ŠTAMPILJKA**.

Juhu! Skoraj ste že pri koncu!

Odgovorite na vprašanje in nato odkrijte še zadnji namig, ki vas bo pripeljal do mene. **Na cilju vas čaka pravljica.**

Odgovora na zadnji vprašanji se skrivata v slikanici L. Beaten: Čarovnička Betka.

Koga je povsod iskala čarovnička?

Kako ga je dobila nazaj?

Namig za postajo 4:

Hodite ob robu ceste mimo znaka Veliki Gaber .

Ne ustavljajte se!

Pojdite do znaka Mali Gaber, tam **PREVIDNO** prečkajte cesto.

Ko boste vsi na varnem na drugi strani, na robu gozda poiščite postajo 4.

4

Bravo!

Čas je za **ČETRTO ŠTAMPILJKO**.

Da lahko odprete namig za postajo 5, pa morate odgovoriti na naslednji dve vprašanji iz slikanice A. Damm: Obisk.

Kako je ime glavnima junakoma v zgodbici (fantku in gospe)?

Kaj je naredila gospa na koncu zgodbe?

Če ste uspeli, preberite namig za postajo 5.

Namig za končno postajo:

Do mene pridete tako, da hodite naprej po poti in vedno v hrib, če je le mogoče. Ko boste na vrhu, pogledajte naokrog. Kdo me bo prvi zagledal?

